

рупите тя се смята за срамна. Ето защо при тях най-често се дава на циганин или беден човек и рупските моми избягват да се задомяват с мъж, който е бил “кукер” (Странджа 1996: 323).

Образите на циганина и на циганката битуват в народното съзнание и с *различни суеверия*. За православния свещеник поп Минчо Кънчев циганките са предвестник за лоши събития. Сънува циганки, които просят, и след това жена му се разболява и умира. Като лош знак тълкува срещата с циганката и малкото циганче в момента на арестуването си: “Като да излизам от село навън, срещна ме циганката Димитрица, която носеше едно решето и водеше малко циганче подире си с разрошена коса. Казах на ума си: “Циганка ме срещна, като излизам от село навън, ама хайде, бог е добър и нека бъде волята негова!” (Кънчев 1983: 180-181, 250, 364).

Народното вярване повелява, когато човек излезе на път, да гледа какъв човек ще срещне. На много места “Добра среща иде, ако го срещне циганин...”. На Великден и през цялата Светла неделя, който дойде и влезе в къщи, какъвто и да той: пътник, друмник, циганин или просяк без перашка, т.е. без червено яйце не бива да се връща. В противен случай късметът на къщата и берекетът на нивите и лозята си отива от този дом (Маринов 1914: 178, 414).

Добра среща....

Вярата в свръхестествените способности на циганите им отрежда място и в някои традиционни български обреди и обичаи. Един от тях е запалването на „нов, млад, жив” огън. Подобно на земята и водата, огънят е на особена почит в българските народни вярвания. Голяма е магическата му сила – възраждаща, предпазваща, пропъждаща, очисти-

телна. Силни са апотропейните му функции срещу лошото, срещу злите духове идващи от хаоса в опасно, преходно време. Животът, означен от огъня, е усвоения, подредения свят. На другата страна е пълният и всеобхватен мрак, който съответства на състоянието на космически хаос, на нарушен баланс между природата и социума. Огънят е връзка между света на живите и света на мъртвите и прадедите, посредник между земята и небето, тясно преплетен с култа към плодородието.

Според народната вяра огънят в домашното огнище не бива да гасне, защото нещастие ще сполети не само дома, а и цялото стопанство. В къщата винаги гори огън – огънят в огнището е Божи огън. Навсякъде е разпространено вярването, че остарява и загубва своята магическа сила. Не може да действа срещу лошите духове, срещу болестите.